

Roczny raport podsumowujący realizację Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego za rok 2022 w tym działania przeprowadzone przez ekodoradców w 2022

Projekt zintegrowany LIFE
„Śląskie. Przywracamy błękit”. Kompleksowa
realizacja Programu ochrony powietrza dla
województwa śląskiego

LIFE20 IPE/PL/000007
LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY

Województwo
Śląskie

Spis treści

1. Wstęp	2
2. Działania naprawcze przewidziane do realizacji w ramach „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”	4
3. Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych.....	7
3.1 Subregion centralny	7
3.2 Subregion południowy.....	9
3.3 Subregion północny	9
3.4 Subregion zachodni	10
4. Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza.	11
4.1. Subregion centralny	11
4.2 Subregion południowy.....	12
4.3 Subregion północny	13
4.4 Subregion zachodni	13
5. Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów	14
5.1 Subregion centralny	14
5.2 Subregion południowy.....	16
5.3 Subregion północny	16
5.4 Subregion zachodni	17
6. Aktualizacja „Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego” w 2023 roku.	17
7. Wnioski końcowe	18

1. Wstęp

W województwie śląskim od 1 stycznia 2022 r. realizowany jest projekt zintegrowany LIFE „*Śląskie. Przywracamy błękit*”. Kompleksowa realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego (LIFE20 IPE/PL/000007 - LIFE-IP AQP-SILESIA-SKY).

Jest on największym w Europie projektem dotyczącym ochrony powietrza, obejmującym swoim zasięgiem całe województwo śląskie tj. 167 gmin. Bierze w nim udział 89 współbeneficjentów, tj. 80 gmin i 4 związki subregionalne województwa śląskiego, Związek Międzygminny ds. ekologii w Żywcu oraz 4 partnerów merytorycznych (Instytut Technologii Paliw i Energii, Politechnika Śląska, Śląski Ogród Botaniczny Związek Stowarzyszeń oraz Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej TRITIA). Całkowita wartość projektu to: 16 515 020 euro (ok. 76 mln zł), w tym:

- środki LIFE (60%): 9 908 979 euro (ok. 45,6 mln zł)
- środki NFOŚiGW (35%): 5 780 243 euro (tj. 25 883 350 zł)
- łączny wkład własny wszystkich partnerów (5%): 825 798 euro (ok. 3,8 mln zł),
  - z czego wkład własny Województwa Śląskiego: 412 121 euro (ok. 1,9 mln zł).

Nadrzędnym celem projektu jest sprawna i efektywna realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego oraz uchwały antysmogowej, co w konsekwencji przełoży się na poprawę jakości powietrza i życia mieszkańców oraz przyspieszenie tempa transformacji energetycznej regionu.

Zakres projektu obejmuje między innymi:

- system wsparcia doradczego (ekodoradcy),
- wypracowanie modeli zmniejszenia oddziaływania środowiskowego w budynkach użyteczności publicznej,
- koncepcje zwiększenia obszarów zieleni,
- ograniczenie emisji transportowej,
- podnoszenie świadomości społecznej i działania informacyjne,
- lokalne działania informacyjno-edukacyjne.

Projekt będzie realizowany do 31 grudnia 2027 roku.

Województwo Śląskie pełni w projekcie rolę Beneficjenta Koordynującego.

Jednym z działań projektu jest utworzenie na terenie województwa sieci ekodoradców. W gminach będących współbeneficjentami projektu działają ekodoradcy gminni, natomiast w gminach, które nie uczestniczą bezpośrednio w realizacji projektu (nie są współbeneficjentami), działania prowadzone są przez ekodoradców subregionalnych oraz ekodoradców zatrudnionych w Związku Międzygminnym ds. ekologii w Żywcu.

Należy podkreślić, że niniejszy raport, z uwagi na proces tworzenia sieci ekodoradców, w pierwszym roku projektu (obejmujący m.in. proces rekrutacji, zatrudnienia oraz podnoszenia kwalifikacji), należy traktować jako ocenę stanu bazowego, która będzie stanowiła punkt odniesienia w kolejnych latach trwania projektu.

Ponadto dane POP za 2020 r. i 2021 r. zamieszczono jedynie w celach poglądowych, przy czym zaznacza się, iż na przestrzeni lat 2020-2022, trwał proces usprawniania sprawozdawczości POP w zakresie poprawnego sporządzania sprawozdań przez gminy, stąd też w niektórych przypadkach, spadek poszczególnych wartości we wskazanych latach, jest procesem wynikającym z niniejszych okoliczności.

SUBREGION	EKODORADCA GMINNY/ SUBREGIONALNY	WYMIAR CZASU PRACY	GMINY***
Subregion centralny (51 partnerów)	Ekodoradcy gminni (brak 4 ekodoradców, rezygnacja 4 gmin)	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 28 ekodoradców	Będzin, Bobrowniki** , Bytom, Czeladź** , Dąbrowa Górnicza, Gierałtówice, Gliwice, Kalety, Katowice, Knurów, Koszęcin, Lubliniec, Mikołów, Orzesze, Piekary Śląskie, Pilchowice, Psary, Pszczyna* , Radzionków, Rudziniec* , Siewierz, Sosnowiec** , Sośnicowice, Tarnowskie Góry, Tychy, Woźniki, Zawiercie, Zbroślawice
		Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 23 ekodoradców	Bieruń, Bojszowy, Boronów, Chorzów, Ciasna, Kochanowice, Kroczyce, Łaziska Górne, Miedzna* , Mierzęcice* , Ogrodzieniec** , Ornontowice, Pawłowice, Pawonków, Poręba, Pyskowice, Ruda Śląska, Świerklaniec, Tworóg, Wielowieś, Wiry, Zabrze, Żamowiec
	Ekodoradca subregionalny	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca	Chełm Śląski, Goczałkowice-Zdrój, Herby, Imielin, Irządze, Jaworzno, Kobiór, Krupski Młyn, Lędziny, Łazy, Miasteczko Śląskie, Mysłowice, Ożarówice, Pilica, Siemianowice Śląskie, Sławków, Suszec, Szczekociny, Świętochłowice, Toszek, Włodowice, Wojkowice
Subregion południowy (5 partnerów)	Ekodoradcy gminni	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca	Bielsko-Biała
		Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 4 ekodoradców	Cieszyn, Skoczów, Ustroń, Wisła
	Ekodoradca subregionalny	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 3 ekodoradców	Bestwina, Brenna, Buczkowice, Chybie, Czechowice-Dziedzice, Czernichów, Dębowiec, Golezów, Hażlach, Istebna, Jasienica, Jaworze, Kozy, Łękawica, Porąbka, Strumień, Szczyrk, Ślemień, Wilamowice, Wilkowice, Zembrzydowice
Subregion zachodni (17 partnerów)	Ekodoradcy gminni (brak 1 ekodoradcy)	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 12 ekodoradców	Godów, Gorzyce, Jastrzębie-Zdrój, Krzyżanowice, Nędza, Pietrowice Wielkie, Racibórz, Radlin, Rybnik, Rydułtowy, Wodzisław Śląski, Żory
		Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 4 ekodoradców	Krzanowice, Lyski, Marklowice** , Mszana, Świerklany
	Ekodoradca subregionalny	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca	Czerwona-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Kornowac, Kuźnia Raciborska, Lubomia, Pszów, Rudnik
Subregion północny (7 partnerów)	Ekodoradcy gminni (rezygnacja 1 gminy)	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca	Częstochowa
		Niepełny wymiar czasu pracy (½ etatu) – 6 ekodoradców	Kłobuck* , Koziegłowy, Krzepice, Miedzno, Opatów, Poraj
	Ekodoradca subregionalny	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 3 ekodoradców	Blachownia, Dąbrowa Zielona, Janów, Kamienica Polska, Kłobuck, Kłomnice, Koniecpol, Konopiska, Kruszyna, Lelów, Lipie, Mstów, Mykanów, Myszków, Niegowa, Olsztyn, Panki, Poczesna, Popów, Przyrów, Przystajń, Starcza, Wręczyca Wielka, Żarki

ZMGE	Ekodoradcy ZMGE	Pełny wymiar czasu pracy (1 etat) – 1 ekodoradca, Niepełny wymiar czasu pracy (1/2 etatu) – 2 ekodoradców	Gilowice, Jeleśnia, Koszarawa, Lipowa, Łodygowice, Milówka, Radziechowy-Wieprz, Rajcza, Świnna, Ujszoły, Węgierska Górka, Żywiec
------	-----------------	--	--

* gminy, które złożyły pismo do Beneficjenta Koordynującego informujące o rezygnacji z udziału w projekcie

**gminy, które w 2022 roku nie zatrudniły ekodoradców

***w przypadku ekodoradców subregionalnych oraz ekodoradców ZMGE wskazano gminy na terenie których ekodoradcy prowadzą swoją działalność, przy czym gminy te nie są partnerami projektu

2. Działania naprawcze przewidziane do realizacji w ramach „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”.

Programy Ochrony Powietrza stanowią podstawowe dokumenty określające politykę poprawy jakości powietrza na obszarze danego województwa. Celem ich tworzenia jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie norm jakości powietrza określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 r., poz. 845) na obszarach, gdzie występują przekroczenia.

Programy Ochrony Powietrza, zgodnie z art. 91 ust. 7a ustawy Prawo ochrony środowiska, zawierają w szczególności:

1. informację na temat przekroczeń poziomów dopuszczalnych lub docelowych lub pułapu stężenia ekspozycji wraz z podaniem zakresu przekroczeń;
2. podział źródeł zanieczyszczeń;
3. scenariusze wielkości emisji w roku zakończenia realizacji programu;
4. harmonogram realizacji działań naprawczych określający działania:
  - a) krótkoterminowe - na okres nie dłuższy niż 2 lata,
  - b) średnioterminowe - na okres nie dłuższy niż 4 lata,
  - c) długoterminowe - na okres nie dłuższy niż 6 lat;
5. szacunkowe koszty realizacji działań naprawczych;
6. wskaźniki specyficzne dla planowanych działań naprawczych;
7. planowany do osiągnięcia efekt ekologiczny działań naprawczych polegający na redukcji wielkości emisji oraz planowane wielkości zmiany stężeń substancji w powietrzu objętych programem, w poszczególnych latach objętych programem oraz w roku zakończenia realizacji programu;
8. podmioty i organy odpowiedzialne za realizację działań naprawczych;
9. obowiązki i ograniczenia wynikające z programu;
10. uzasadnienie zakresu określonych i ocenionych przez zarząd województwa zagadnień programu.

„Program ochrony powietrza dla województwa śląskiego” został przyjęty uchwałą nr VI/21/12/2020 z dnia 22 czerwca 2020 r. Sejmiku Województwa Śląskiego. Dokument ten jest jednocześnie **podstawą realizacji projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”**, który to realizowany jest w latach 2022-2027. Stanowi on wieloaspektowe, a przez to kompleksowe wdrożenie programu ochrony powietrza, co ma spowodować, że po jego zakończeniu, powietrze na Śląsku będzie spełniało normy jakościowe.

Działania zaplanowane do realizacji w „Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego” mają na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego poprzez redukcję emisji

zanieczyszczeń do powietrza ze źródeł, które w największym stopniu oddziałują na wielkość stężeń substancji w powietrzu. Zgodnie z przeprowadzonymi analizami w zakresie wpływu poszczególnych źródeł emisji na wysokość stężeń substancji w powietrzu, działania naprawcze w głównej mierze powinny skupiać się na redukcji emisji z sektora komunalno-bytowego (pochodzącej z indywidualnych systemów grzewczych).

Działania te mają charakter organizacyjny i wspomagający. Zadania powinny być realizowane zgodnie z określoną listą priorytetów, w której na pierwszym miejscu jest zastąpienie niskosprawnych urządzeń grzewczych siecią ciepłowniczą, OZE, w następnej kolejności urządzeniami opalonymi gazem, ewentualnie urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe dla urządzeń na paliwa stałe spełniające wymagania ekoprojektu. Istotna jest również realizacja inwestycji związanych z termomodernizacją obiektów ogrzewanych w sposób indywidualny w celu ograniczenia strat ciepła. Ważnym elementem jest propagowanie instalowania odnawialnych źródeł energii.

Prymarnym narzędziem naprawczym, ujętym w POP, a realizowanym w ramach projektu zintegrowanego LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit” jest **ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych**. Działanie naprawcze realizowane jest na podstawie uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Zadanie to jest realizowane poprzez:

- PRIORYTET 1: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń siecią ciepłowniczą lub urządzeniami wykorzystującymi odnawialne źródła energii;
- PRIORYTET 2: Zastąpienie niskosprawnych urządzeń urządzeniami opalonymi gazem, urządzeniami opalonymi olejem, ogrzewaniem elektrycznym lub urządzeniami spełniającymi minimum wymogi jakościowe ekoprojektu dla urządzeń na paliwa stałe;
- PRIORYTET 3: Ograniczenie strat ciepła poprzez termomodernizację obiektów ogrzewanych w sposób indywidualny.

W ramach działania samorządy gminne powinny udzielać wsparcia finansowego ze środków własnych lub pozyskanych ze źródeł zewnętrznych np. w postaci dotacji celowej, dla mieszkańców i jednostek wpisanych w lokalne regulaminy dofinansowania zgodnie z przyjętymi wytycznymi i ustalonymi priorytetami działań.

Dofinansowanie może odbywać się na zasadach określonych w dokumentach lokalnych, jak np.: programy ograniczania niskiej emisji, inne formy regulaminów dofinansowania lub plany gospodarki niskoemisyjnej. W toku realizacji dofinansowywanego zadania wymiany źródła ciepła konieczne jest dostarczenie przez właściciela nieruchomości oświadczenia potwierdzającego trwałą likwidację starego źródła ciepła.

Do zadań zatrudnionych w subregionach i gminach ekodoradców należy m.in. doradztwo dla mieszkańców, samorządów i organizacji pozarządowych dotyczące wymiany kotłów oraz szeroko pojętej termomodernizacji poprzez optymalne technologiczne i finansowo rozwiązania, wsparcie administracyjne wnioskodawców w wypełnianiu formularzy, inicjowanie i przeprowadzanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz efektywności energetycznej, rozwój odnawialnych źródeł energii w gminach. Dzięki działalności ekodoradców założone w „Programie ochrony powietrza dla województwa śląskiego” zmiany są sprawniej implementowane.

Drugim istotnym zadaniem naprawczym ujętym w Programie ochrony powietrza, które realizowane jest w ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”, są **działania edukacyjno-informacyjne oraz szkoleniowe**.

Prowadzenie akcji edukacyjnych jest zadaniem obowiązkowym dla każdej z gmin województwa. Ekodoradcy projektowi podejmują szereg multidyscyplinarnych działań prośrodowiskowych i proekologicznych obejmujących m.in.:

- informowanie o szkodliwości spalania odpadów w piecach i kotłach indywidualnych oraz stosowania starych kotłów węglowych o wysokiej emisji zanieczyszczeń,
- informowanie o konsekwencjach karnych w przypadku spalania zabronionych paliw,
- promowanie stosowania niskoemisyjnych źródeł ogrzewania oraz ciepła sieciowego,
- promowanie wiedzy na temat niskoemisyjnych paliw stałych oraz prawidłowej eksploatacji instalacji do spalania paliw stałych,
- informowanie o obowiązujących na postawie śląskiej uchwały antysmogowej ograniczeniach w zakresie stosowania paliw i urządzeń,
- promowanie oszczędności energii, poprzez stosowanie termomodernizacji i innych metod ograniczania zużycia energii zarówno elektrycznej, jak i ciepłej,
- promowanie zrównoważonego transportu w miastach, ze szczególnym uwzględnieniem komunikacji publicznej oraz rowerów, jako środka transportu,
- przekazywanie informacji o wpływie zanieczyszczeń na zdrowie oraz wskazówek dotyczących preferowanych zachowań ograniczających narażenie na złą jakość powietrza.

Trzecim działaniem ujętym w POP, a realizowanym jednocześnie przez ekodoradców projektu (z wyłączeniem ekodoradców subregionalnych) „Śląskie. Przywracamy błękit” jest **prowadzenie działań kontrolnych** w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w kotłach i piecach, w tym kontrolowania przestrzegania zapisów uchwały nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

W celu nabycia odpowiednich kompetencji w tym zakresie, ekodoradcy projektu zostali przeszkoleni przez Instytut Technologii Paliw i Energii w Zabrze.

Monitorowanie realizacji Programu odbywa się w celu zapewnienia wprowadzania w życie jego zapisów oraz intensyfikacji działań w tym zakresie na terenie całego województwa. Z jednej strony Zarząd Województwa Śląskiego odbiera sprawozdania z jednostek realizujących działania wskazane w harmonogramie i planie działań krótkoterminowych, aby następnie przedstawić sprawozdanie zbiorcze do ministra właściwego do spraw klimatu oraz do Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska. Z drugiej strony kontrolę realizacji działań naprawczych prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach zgodnie z założonym planem kontroli.

Jak zostanie wykazane w niniejszym raporcie, obejmującym sprawozdawczość POP oraz projektową, działania ekodoradców projektu „Śląskie. Przywracamy błękit”, obejmują optymalne, a zaraz prymarne działania naprawcze, które dzięki swojej intensyfikacji oraz zasięgowi na terenie całego województwa śląskiego, w znaczący sposób przyczyniają się do poprawy jakości powietrza.

3. Ograniczenie emisji z instalacji o małej mocy do 1 MW, w których następuje spalanie paliw stałych.

W poniższych tabelach przedstawiono dane dotyczące ilości wymienionych kotłów pozyskane ze sprawozdawczości POP za lata 2020-2022 oraz dane pozyskane ze sprawozdań technicznych Ekodoradców zatrudnionych w ramach projektu „Śląskie. Przywracamy błękit” za rok 2022.

Tabele zostały rozdzielone na 4 subregiony. W każdej z tabel wyszczególniono tylko gminy będące współbeneficjentami projektu. W końcowym wierszu tabeli podano sumaryczne wartości dotyczące gmin, które nie biorą udziału w projekcie, natomiast na ich terenie działa ekodoradca subregionalny.

W roku 2022 nie wszystkie gminy zatrudniły ekodoradców, co zostało już ujęte w tabeli w rozdziale 1. Część gmin złożyła również pismo do Beneficjenta Koordynującego o rezygnację z udziału w projekcie.

Do zadań zatrudnionych w subregionach i gminach ekodoradców należy m.in. doradztwo dla mieszkańców i organizacji pozarządowych dotyczące wymiany kotłów poprzez optymalne technologiczne i finansowo rozwiązania, wsparcie administracyjne wnioskodawców w wypełnianiu formularzy, inicjowanie i przeprowadzanie działań na rzecz poprawy jakości powietrza oraz efektywności energetycznej oraz rozwój odnawialnych źródeł energii w gminach.

3.1 Subregion centralny

W subregionie centralnym spośród 51 gmin, które pierwotnie miały przystąpić do projektu, działania w projekcie rozpoczęło 47 gmin. W 2022 roku ekodoradców zatrudniono w 43 gminach. Cztery gminy złożyły pismo do Beneficjenta Koordynującego o rezygnację z udziału w projekcie. W czterech gminach w roku 2022 nie zatrudniono Ekodoradcy.

Lp.	Miasto/ gmina	Liczba wymienionych kotłów			Liczba wypełnionych wniosków o dotacje przez ekodoradców
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Będzin	146	320	124	0
2	Bieruń	179	349	259	0
3	Bobrowniki *	43	88	60	
4	Bojszowy	45	147	137	0
5	Boronów	31	166	48	14
6	Bytom	349	687	519	0
7	Chorzów	374	806	690	0
8	Ciasna	6	47	67	16
9	Czeladź *	165	259	343	
10	Dąbrowa Górnicza	280	569	519	0
11	Gierałtówice	176	323	366	180
12	Gliwice	1 019	2 489	2 154	138
13	Kalety	17	157	150	0
14	Katowice	1 192	1 697	1 363	62
15	Knurów	158	198	303	0
16	Kochanowice	23	75	24	0

17	Koszęcin	67	216	233	50
18	Kroczyce	12	65	100	0
19	Lubliniec	84	178	151	2
20	Łaziska Górne	144	247	262	0
21	Mikołów	205	834	645	243
22	Ogrodzieniec	35	110	60	1
23	Ornontowice *	38	134	57	
24	Orzesze	155	513	394	0
25	Pawłowice	195	265	245	19
26	Pawonków	21	62	106	0
27	Piekary Śląskie	446	731	479	0
28	Pilchowice	84	203	339	0
29	Poręba	0	26	100	1
30	Psary	36	131	336	79
31	Pyskowice	33	52	46	0
32	Radzionków	207	251	178	102
33	Ruda Śląska	525	616	751	74
34	Siewierz	100	210	128	28
35	Sosnowiec *	590	1 047	543	
36	Sośnicowice	85	221	169	73
37	Świerklaniec	113	145	151	0
38	Tarnowskie Góry	119	399	534	36
39	Tworóg	1	135	110	8
40	Tychy	292	296	62	0
41	Wielowieś	36	71	95	0
42	Woźniki	95	123	177	0
43	Wyry	9	272	252	5
44	Zabrze	925	1 322	1 310	0
45	Zawiercie	155	310	413	0
46	Zbrosławice	61	64	113	12
47	Żarnowiec	11	33	52	0
48	Pozostałe gminy	1 742	3 397	2 965	1
	SUMA	10 824	21 056	18 682	1 144

* oznaczono gminy, które w 2022 r. nie zatrudniły ekodoradcy

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie centralnym wymieniono 18 682 kotły, a w roku 2021 - 21 056 kotłów. Są to wartości znacząco przewyższające rok 2020, w którym wymieniono zaledwie 10 824 źródła ciepła.

Należy w tym względzie podkreślić działalność ekodoradców projektowych, którzy zaangażowani byli w wypełnienie **1 144 wniosków o dotacje**.

Należy zauważyć, iż liczba wymienionych kotłów uzależniona jest od wielu czynników, nie tylko od ilości wypełnionych wniosków o dotacje. Na wymianę kotłów wpływają także działania edukacyjne oraz inne, realizowane przez ekodoradców, mające na celu podniesienie świadomości społecznej.

3.2 Subregion południowy

Lp.	Miasto/ gmina	Liczba wymienionych kotłów			Liczba wypełnionych wniosków o dotacje przez ekodoradców
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Bielsko-Biała	866	1 082	1 055	0
2	Cieszyn	88	195	239	0
3	Skoczów	95	174	53	0
4	Ustroń	30	98	111	0
5	Wisła	70	126	83	0
6	Pozostałe gminy	1 554	3 274	3 465	32
	SUMA	2 703	4 949	5 006	32

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie południowym wymieniono 5 006 kotłów, a w roku 2021 - 4 949 kotłów. Są to wartości znacząco przewyższające rok 2020, w którym wymieniono zaledwie 2 703 źródła ciepła.

Należy w tym względzie podkreślić działalność ekodoradców projektowych, którzy zaangażowani byli w wypełnienie **32 wniosków o dotacje**.

Należy zauważyć, iż liczba wymienionych kotłów uzależniona jest od wielu czynników, nie tylko od ilości wypełnionych wniosków o dotacje. Na wymianę kotłów wpływają także działania edukacyjne oraz inne, realizowane przez ekodoradców, mające na celu podniesienie świadomości społecznej.

3.3 Subregion północny

Lp.	Miasto/ gmina	Liczba wymienionych kotłów			Liczba wypełnionych wniosków o dotacje przez ekodoradców
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Częstochowa	172	607	905	0
2	Koziegłowy	422	93	329	8
3	Krzepice	42	121	184	3
4	Miedźno	41	111	116	6
5	Opatów	16	81	176	26
6	Poraj	43	187	150	0
7	Pozostałe gminy	785	2 034	2 338	2
	SUMA	1 521	3 234	4 198	45

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie północnym wymieniono 4 198 kotły, a w roku 2021 – 3 234 kotłów. Są to wartości znacząco przewyższające rok 2020, w którym wymieniono zaledwie 1 521 źródła ciepła.

Należy w tym względzie podkreślić działalność ekodoradców projektowych, którzy zaangażowani byli w wypełnienie **45 wniosków o dotacje**.

Należy zauważyć, iż liczba wymienionych kotłów uzależniona jest od wielu czynników, nie tylko od ilości wypełnionych wniosków o dotacje. Na wymianę kotłów wpływają także działania edukacyjne oraz inne, realizowane przez ekodoradców, mające na celu podniesienie świadomości społecznej.

3.4 Subregion zachodni

Lp.	Miasto/ gmina	Liczba wymienionych kotłów			Liczba wypełnionych wniosków o dotacje przez ekodoradców
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Godów	121	540	215	31
2	Gorzyce	152	620	601	98
3	Jastrzębie-Zdrój	277	637	304	53
4	Krzanowice	22	114	98	0
5	Krzyżanowice	131	201	173	54
6	Lyski	71	477	163	32
7	Marklowice*	112	74	34	
8	Mszana	136	291	91	47
9	Nędza	29	243	105	1
10	Pietrowice Wielkie	52	52	104	1
11	Racibórz	292	727	379	1
12	Radlin	143	503	351	0
13	Rybnik	364	141	2 741	7
14	Rydułtowy	198	690	347	8
15	Świerklany	221	477	222	3
16	Wodzisław Śląski	522	887	602	0
17	Żory	284	445	341	150
18	Pozostałe gminy	433	2 054	1 640	0
	SUMA	3 560	9 173	8 511	486

* oznaczono gminy, które w 2022 r. nie zatrudniły ekodoradców

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie zachodnim wymieniono 8 511 kotły, a w roku 2021 – 9 173 kotłów. Są to wartości znacząco przewyższające rok 2020, w którym wymieniono zaledwie 3 560 źródła ciepła.

Należy w tym względzie podkreślić działalność ekodoradców projektowych, którzy zaangażowani byli w wypełnienie **486 wniosków o dotacje**.

Należy zauważyć, iż liczba wymienionych kotłów uzależniona jest od wielu czynników, nie tylko od ilości wypełnionych wniosków o dotacje. Na wymianę kotłów wpływają także działania edukacyjne oraz inne, realizowane przez ekodoradców, mające na celu podniesienie świadomości społecznej.

4. Prowadzenie edukacji ekologicznej (ulotki, imprezy, akcje szkolne, audycje, konferencje, działania informacyjne i szkoleniowe) związanej z ochroną powietrza.

Ekodoradcy projektowi prócz wsparcia wymiany nieefektywnych źródeł ciepła, prowadzą szeroko zakrojone akcje informacyjne skierowane do mieszkańców wszystkich grup wiekowych. Organizują oni prelekcje w szkołach i przedszkolach, przygotowują artykuły w prasie i Internecie, aktywnie uczestniczą we wszystkich wydarzeniach gminnych, dystrybuując materiały edukacyjne, udzielając porad oraz zachęcając do kontaktu bezpośredniego.

4.1.Subregion centralny

Ip.	Miasto/ gmina	Liczba akcji edukacyjnych w POP-ie			Liczba akcji edukacyjnych przeprowadzonych przez ekodoradcę
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Będzin	19	27	2	13
2	Bieruń	325	11	9	8
3	Bobrowniki*	0	0	1	
4	Bojszowy	10	0	1	24
5	Boronów	1	2	0	2
6	Bytom	2	2	2	16
7	Chorzów	0	0	19	33
8	Ciasna	0	9	0	0
9	Czeladź*	4	15	5	
10	Dąbrowa Górnicza	7916	260	587	9
11	Gierałtowice	0	8	6	13
12	Gliwice	743	943	235	3
13	Kalety	0	24	10	16
14	Katowice	1501	1024	3	2
15	Knurów	0	12	6	0
16	Kochanowice	2	3	17	5
17	Koszęcin	6	9	6	2
18	Kroczyce	2	4	7	6
19	Lubliniec	42	102	28	6
20	Łaziska Górne	2	4	3	0
21	Mikołów	0	0	2	17
22	Ogrodzieniec	0	10	6	0
23	Ornontowice*	6	2	7	
24	Orzesze	0	0	2	0
25	Pawłowice	5	14	2	10
26	Pawonków	1	2	2	2
27	Piekary Śląskie	0	0	2	33
28	Pilchowice	0	0	6	8
29	Poręba	0	0	1	6
30	Psary	0	3	29	3

31	Pyskowice	1	5	2	2
32	Radzionków	3	2	4	5
33	Ruda Śląska	325	482	24	0
34	Siewierz	13	11	3	1
35	Sosnowiec*	0	4	1	
36	Sośnicowice	0	0	0	4
37	Świerklaniec	0	4	5	2
38	Tarnowskie Góry	358	7	3	6
39	Tworóg	0	12	3	2
40	Tychy	0	0	1	2
41	Wielowieś	0	4	1	5
42	Woźniki	41	12	5	14
43	Wyry	1	0	4	2
44	Zabrze	155	65	54	5
45	Zawiercie	4	6	4	5
46	Zbroslawice	4	12	5	36
47	Żarnowiec	15	15	2	10
48	Pozostałe gminy	152	290	93	2
	SUMA	11 659	3 421	1 220	340

* oznaczono gminy, które w 2022 r. nie zatrudniły ekodoradcy

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie centralnym przeprowadzono 1 220 akcji edukacyjnych, a w roku 2021 – 3 421.

Ekodoradcy projektowi w ramach swojej działalności, zorganizowali **340 wydarzeń i akcji edukacyjnych**, m.in. w zakresie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła, programów dotacyjnych, ochrony zdrowia, zanieczyszczeń powietrza oraz ich wpływu na zdrowie itd.

4.2 Subregion południowy

Ip.	Miasto/ gmina	Liczba akcje edukacyjne w POP-ie			Liczba akcji edukacyjnych przeprowadzonych przez ekodoradcę
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Bielsko-Biała	1	29	8	2
2	Cieszyn	0	2	18	3
3	Skoczów	19	491	21	36
4	Ustroń	0	0	1	0
5	Wisła	7	18	6	3
6	Pozostałe gminy	403	3073	157	54
	SUMA	430	3 613	211	98

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie południowym przeprowadzono 211 akcji edukacyjnych, a w roku 2021 – 3 613.

Ekodoradcy projektowi w ramach swojej działalności, zorganizowali **98 wydarzeń i akcji edukacyjnych**, m.in. w zakresie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła, programów dotacyjnych, ochrony zdrowia, zanieczyszczeń powietrza oraz ich wpływu na zdrowie itd.

4.3 Subregion północny

Ip.	Miasto/ gmina	Liczba akcji edukacyjnych w POP-ie			Liczba akcji edukacyjnych przeprowadzonych przez ekodroadcę
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Częstochowa	20	135	40	4
2	Koziegłowy	0	0	1	1
3	Krzepice	3	4	21	20
4	Miedźno	0	0	0	2
5	Opatów	0	0	4	12
6	Poraj	0	10	3	5
7	Pozostałe gminy	832	237	73	121
	SUMA	855	386	142	165

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie północnym przeprowadzono 142 akcje edukacyjne, a w roku 2021 – 386.

Ekodoradcy projektowi w ramach swojej działalności, zorganizowali **165 wydarzeń i akcji edukacyjnych**, m.in. w zakresie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła, programów dotacyjnych, ochrony zdrowia, zanieczyszczeń powietrza oraz ich wpływu na zdrowie itd.

4.4 Subregion zachodni

Ip.	Miasto/ gmina	Liczba akcji edukacyjnych w POP-ie			Liczba akcji edukacyjnych przeprowadzonych przez ekodroadcę
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Godów	1	4	8	12
2	Gorzyce	288	1952	12	3
3	Jastrzębie-Zdrój	2	2	0	6
4	Krzanowice	0	5	1	0
5	Krzyżanowice	3	5	5	7
6	Lyski	0	18	23	2
7	Marklowice*	0	0	0	
8	Mszana	1	12	4	41
9	Nędza	17	35	6	6
10	Pietrowice Wielkie	2	2	2	11

11	Racibórz	1	2	2	9
12	Radlin	7	4	5	20
13	Rybnik	970	39	4	6
14	Rydułtowy	84	45	19	7
15	Świerklany	0	0	4	8
16	Wodzisław Śląski	20	59	21	0
17	Żory	0	1	4	22
18	Pozostałe gminy	29	71	32	28
	SUMA	1425	2256	152	188

* oznaczono gminy, które w 2022 r. nie zatrudniły ekodoradczy

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie zachodnim przeprowadzono 152 akcje edukacyjne, a w roku 2021 – 2 256.

Ekodoradcy projektowi w ramach swojej działalności, zorganizowali **188 wydarzeń i akcji edukacyjnych**, m.in. w zakresie wymiany nieefektywnych źródeł ciepła, programów dotacyjnych, ochrony zdrowia, zanieczyszczeń powietrza oraz ich wpływu na zdrowie itd.

5. Prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów

W zakresie zadań ekodoradców są także kontrole przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów. Dzięki tej działalności określić można, gdzie użytkowane są nieefektywne źródła ciepła, a także przeciwdziałać procederowi nielegalnego spalania odpadów w gminach. Działanie to stanowi również wsparcie wdrażania uchwały antysmogowej dla województwa śląskiego. W trakcie kontroli ekodoradcy realizują zdania informacyjno-edukacyjne, mające na celu podniesienie świadomości mieszkańców, w tym m.in. fachowe doradztwo przy zmianie źródła ciepła oraz pozyskaniu dofinansowania do tej zmiany.

Do przeprowadzania kontroli mogą zostać upoważnieni wyłącznie Ekodoradcy gminni, ze względu na obowiązujące uwarunkowania prawne (art. 379 ustawy Prawo ochrony środowiska).

5.1 Subregion centralny

Ip.	Miasto/ gmina	Liczba przeprowadzonych kontroli			Liczba przeprowadzonych kontroli przez ekodoradcę
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Będzin	193	610	322	14
2	Bieruń	298	400	1 136	47
3	Bobrowniki*	20	20	20	
4	Bojszowy	10	11	11	0
5	Boronów	10	13	13	7
6	Bytom	94	71	313	0
7	Chorzów	334	859	864	360
8	Ciasna	11	177	64	0
9	Czeladź*	76	177	64	
10	Dąbrowa Górnicza	74	280	106	7
11	Gierałtowice	10	16	10	4

12	Gliwice	66	970	2 499	4
13	Kalety	2	10	150	0
14	Katowice	30	556	805	0
15	Knurów	30	65	210	0
16	Kochanowice	0	0	10	2
17	Koszęcin	5	80	93	35
18	Kroczyce	0	10	22	22
19	Lubliniec	38	217	356	36
20	Łaziska Górne	9	36	69	0
21	Mikołów	22	173	135	4
22	Ogrodzieniec	12	110	10	2
23	Ornontowice*	0	18	14	
24	Orzesze	5	24	40	8
25	Pawłowice	46	103	12	10
26	Pawonków	3	43	15	5
27	Piekary Śląskie	34	248	263	6
28	Pilchowice	0	10	32	9
29	Poręba	0	48	17	16
30	Psary	10	20	22	17
31	Pyskowice	0	87	136	0
32	Radzionków	8	17	45	0
33	Ruda Śląska	210	808	600	0
34	Siewierz	158	12	32	30
35	Sosnowiec*	386	489	348	
36	Sośnicowice	0	21	42	14
37	Świerklaniec	12	18	10	12
38	Tarnowskie Góry	33	68	135	0
39	Tworóg	32	25	17	16
40	Tychy	192	114	353	0
41	Wielowieś	0	10	18	17
42	Woźniki	0	14	20	0
43	Wry	33	79	65	0
44	Zabrze	725	632	550	0
45	Zawiercie	51	143	312	0
46	Zbrostawice	2	3	64	13
47	Żarnowiec	0	12	10	6
48	Pozostałe gminy	510	1 781	1 535	
	SUMA	3 794	9 708	11 989	723

* oznaczono gminy, które w 2022 r. nie zatrudniły ekodoradcy

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie centralnym przeprowadzono 11 989 kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów, w roku 2021 – 9 708, a w 2020 r. 3 794.

Ekodoradcy projektowi w ramach swojej działalności, przeprowadzili **723 kontrole** przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.

5.2 Subregion południowy

Ip.	Miasto/ gmina	Liczba przeprowadzonych kontroli			Liczba przeprowadzonych kontroli przez ekodoradcę
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Bielsko-Biała	232	533	640	0
2	Cieszyn	37	94	149	19
3	Skoczów	138	183	185	0
4	Ustroń	14	48	28	0
5	Wisła	39	88	114	7
6	Pozostałe gminy	378	969	974	
	SUMA	838	1 915	2 090	26

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie południowym przeprowadzono 2 090 kontroli przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów, w roku 2021 – 1 915, a w 2020 r. 838.

Ekodoradcy projektowi w ramach swojej działalności, przeprowadzili **26 kontroli** przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.

5.3 Subregion północny

Ip.	Miasto/ gmina	liczba przeprowadzonych kontroli			Liczba przeprowadzonych kontroli przez ekodoradcę
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Częstochowa	147	601	630	19
2	Koziegłowy	3	11	12	11
3	Krzepice	10	22	20	5
4	Miedźno	9	42	31	2
5	Opatów	3	28	11	2
6	Poraj	8	78	78	32
7	Pozostałe gminy	179	879	712	
	SUMA	359	1 661	1 494	71

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie północnym przeprowadzono 1 494 kontrole przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów, w roku 2021 – 1 661, a w 2020 r. 359.

Ekodoradcy projektowi w ramach swojej działalności, przeprowadzili **71 kontroli** przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.

5.4 Subregion zachodni

Ip.	Miasto/ gmina	Liczba przeprowadzonych kontroli			Liczba przeprowadzonych kontroli przez ekodoradcę
		2020 r.	2021 r.	2022 r.	2022 r.
1	Godów	3	2	15	5
2	Gorzyce	40	188	190	8
3	Jastrzębie-Zdrój	274	360	957	0
4	Krzanowice	16	52	42	0
5	Krzyżanowice	9	19	36	0
6	Lyski	53	33	113	0
7	Marklowice*	0	2	3	
8	Mszana	15	2	48	3
9	Nędza	11	11	17	26
10	Pietrowice Wielkie	0	0	10	19
11	Racibórz	702	40	126	0
12	Radlin	33	258	315	0
13	Rybnik	337	1 956	7 810	45
14	Rydułtowy	61	191	460	7
15	Świerklany	17	150	24	0
16	Wodzisław Śląski	71	295	455	9
17	Żory	96	250	92	13
18	Pozostałe gminy	163	258	447	
	SUMA	1 901	4 067	11 160	135

Według danych pozyskanych ze sprawozdawczości POP, w roku 2022 w subregionie zachodnim przeprowadzono 11 160 kontrole przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów, w roku 2021 – 4 067, a w 2020 r. 1 901.

Ekodoradcy projektowi w ramach swojej działalności, przeprowadzili **135 kontroli** przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów.

6. Aktualizacja „Programu Ochrony Powietrza dla województwa śląskiego” w 2023 roku.

Ze względu na fakt, iż w 2022 r. nadal notowane były przekroczenia standardów jakości powietrza oraz docelowego poziomu benzo(a)pirenu w województwie śląskim, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2019 r. w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów krótkoterminowych, trwają prace nad aktualizacją „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”.

Analizy przedstawione w aktualizacji odnosi się będą do roku bazowego 2022, a wykonanie działań naprawczych w harmonogramie realizacji zaplanowane będzie do roku 2026 stanowiącego rok prognozy. Wszystkie planowane zadania zostaną przeanalizowane w kontekście zarówno ekologicznym, jak i ekonomicznym.

7. Wnioski końcowe

W latach 2020-2023 można zaobserwować znaczący wzrost wymiany starych źródeł ciepła na nowe i bardziej efektywne. Wymiana niskosprawnych kotłów na nowe, spełniające normy, jest kluczowym elementem procesu modernizacji i poprawy efektywności energetycznej. Dzięki temu, mieszkańcy, którzy podjęli się tej inwestycji nie tylko byli w stanie obniżyć koszty eksploatacyjne, ale także przyczynić się do użytkowania bardziej efektywnej i ekologicznej energii cieplnej, a tym samym realnie wpłynąć na poprawę jakości powietrza w województwie śląskim.

Jednym z kluczowych działań w tej dziedzinie jest rosnąca popularność odnawialnych źródeł energii (OZE). OZE, takie jak energia słoneczna, wiatrowa i geotermalna, stały się bardziej dostępne zarówno w sektorze komunalno-bytowym, jak i przemysłowym.

Założona w POP wymiana kotłów jest niezbędna ze względu na wiek, szkodliwość emitowanych substancji i stan techniczny istniejących urządzeń, które stawały się coraz mniej wydajne. Nowe kotły to przede wszystkim optymalizacja wydajności energetycznej, co z kolei pozwoliło na obniżenie zużycia energii oraz kosztów związanych z eksploatacją systemów grzewczych. Dodać należy również, że duże znaczenie ma przebudowa infrastruktury energetycznej pod kątem kogeneracji oraz nowoczesnych systemów ciepłowniczych.

Ekologiczne kotły na paliwo stałe, ciekłe i gazowe stanowią ważny krok w kierunku bardziej zrównoważonego i przyjaznego dla środowiska ogrzewania.

Kotły na paliwo stałe, takie jak kotły na drewno lub pellety, mogą być zautomatyzowane i sterowane zdalnie, co pozwala na efektywniejsze wykorzystanie paliwa i obniżenie emisji zanieczyszczeń. Spalanie pelletów, które są produkowane z biomasy drzewnej lub roślinnej jest procesem neutralnym pod względem emisji CO₂.

Kotły na paliwo ciekłe, takie jak olej opałowy, mogą być bardziej ekologiczne, gdy są wyposażone w nowoczesne systemy kontroli emisji, takie jak filtry cząstek stałych i katalizatory. Podkreślić należy, że wprowadzenie biopaliw, takich jak biodiesel, może pomóc w obniżeniu emisji gazów cieplarnianych, ponieważ są one często produkowane z organicznych materiałów roślinnych.

Kotły na paliwo gazowe, takie jak kotły kondensacyjne, są znacznie bardziej efektywne w wykorzystaniu gazu niż tradycyjne kotły na gaz, gdyż odzyskują one ciepło z gazów spalinowych.

Należy podkreślić, że tylko w 2022 r. na terenie województwa śląskiego wymieniono **36 397** niespełniających norm kotłów z założonych w projekcie **149 564**. W tym czasie Ekodoradcy pomogli w wypełnieniu **1 707** wniosków o dotacje do wymiany źródła ciepła.

Akcje i wydarzenia promocyjne, stanowiące jedno z działań naprawczych POP, stanowią istotny element poprawy jakości powietrza. Dzięki ich organizacji podnoszona jest świadomość społeczna w tym zakresie. Informowanie mieszkańców o wpływie zanieczyszczeń na zdrowie, środowisko i jakość życia, może skłonić ich do bardziej świadomych decyzji, takich jak ograniczenie emisji zanieczyszczeń lub inwestycje w ekologiczne technologie.

Prócz inwestycji w źródła ogrzewania, OZE, czy też termomodernizację, działania ekodoradców to także zachęcanie mieszkańców do podejmowania działań proekologicznych, takich jak korzystanie z komunikacji publicznej, carpoolingu, rowerów, czy inwestowanie w pojazdy elektryczne.

Wydarzenia organizowane na terenach szkół, przedszkoli, czy też podczas gminnych pikników, mogą pomóc w budowaniu wspólnot zainteresowanych ochroną środowiska. Takie społeczności mogą wspierać się nawzajem w dążeniu do poprawy jakości powietrza i propagowaniu ekologicznych praktyk.

Należy podkreślić, że tylko w 2022 r. na terenie województwa śląskiego przeprowadzono łącznie aż **1 725** działań edukacyjnych. Z kolei ekodoradcy zorganizowali 791 wydarzeń związanych z ochroną powietrza z założonych w projekcie **3 744**.

Kontrole przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów są niezwykle istotne i stanowią jedno z działań naprawczych zaplanowanych w POP.

Ograniczenia dotyczące użytkowania paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakaz spalania odpadów mają na celu redukcję emisji zanieczyszczeń powietrza, takich jak pyły, tlenki azotu, tlenki siarki i lotne organiczne związki chemiczne. Wysokie stężenia tych substancji w powietrzu mogą prowadzić do poważnych problemów zdrowotnych, m.in. chorób układu oddechowego, chorób serca, a nawet nowotworów.

Kontrole przestrzegania tych przepisów mogą przyczynić się do obniżenia emisji gazów cieplarnianych i przeciwdziałania zmianom klimatycznym. Co za tym idzie, ograniczenie spalania nieodpowiednich paliw i odpadów ma bezpośredni wpływ na jakość powietrza.

Należy podkreślić, że tylko w 2022 r. na terenie województwa śląskiego łącznie przeprowadzono **26 733** kontrole przestrzegania przepisów ograniczających używanie paliw lub urządzeń do celów grzewczych oraz zakazu spalania odpadów. Z kolei ekodoradcy projektowi przeprowadzili aż **955** z **4 392** założonych w projekcie działań kontrolnych.

Podsumowując powyższe dane ze sprawozdawczości POP oraz sprawozdań z działalności ekodoradców, należy wskazać, że działania założone w projekcie LIFE „Śląskie. Przywracamy błękit”, realizowane są w sposób zgodny z Programem Ochrony Powietrza, stanowiąc wsparcie w jego wdrażaniu.